

HET HUIS DER FAMILIE VAN SCHUYLENBURCH TE 'S-GRAVENHAGE

DOOR Dr. M. D. OZINGA *)

ONZE achttiende eeuw geldt, ook op kunstgebied, veelal nog als een periode van weinig beteekenis. In de niet lang geleden verschenen „Nouvelle histoire universelle de l'art,” onder leiding van den bekenden Marcel Aubert samengesteld door een aantal Fransche vakgeleerden, kan men zelfs het volgende lezen. „La Hollande du XVIIe siècle avait été un grand pays d'art, celle du XVIIIe siècle mérite à peine une mention. On construit peu. La Haye n'était encore qu'un village à l'arrivée de Louis Bonaparte.” Toch verrees juist toen aan Voorhout, Vijverberg, Prinsessegracht, Prinsengracht, Plein, enz. in Den Haag een keur van representatieve huizen, welke in hun grootschen opzet soms de beste der overigens talrijker Amsterdamsche patricische koopmanshuizen uit denzelfden tijd overtreffen!

Het hoofdstuk over de Hollandsche 18e eeuw in de tweede nieuwe Fransche geschiedenis der kunst, de bij Larousse uitgekomen „L'art des origines à nos jours,” is gelukkig aan een onzer meest bevoegde landgenooten toevertrouwd. Mr. A. Staring geeft daar in de weinige beschikbare bladzijden voor het eerst een bevredigende samenvatting van de toenmalige kunstuitingen, in het bijzonder van de schilderkunst, al verzuimt hij niet de aandacht te vestigen op het voorname woonhuis dier dagen. In overeenstemming met den opzet van het geheele werk gaat het bij de bouwkunst in hoofdzaak om het uitwendige der bouwwerken en komt hunne inrichting onder anderen hoofde ter sprake.

Dit opstel zal juist gelegenheid bieden om te wijzen op de beteekenis van het Hollandsche aanzienlijke woonhuis uit dien tijd als organisch geheel, waarin de verschillende kunsten zich uiten onder den beheerschenden greep der architectuur, kortom als „Gesamtkunstwerk”. Het gekozen voorbeeld toch, Lange Vijverberg 8 te 's-Gravenhage, onderscheidt zich van gelijksoortige huizen door een nadrukkelijker architectonisch karakter.

Het prachtige huis is goed bewaard, doordat het, van de stichting omstreeks 1715 tot 1888 toe, in handen bleef der familie Van Schuylenburch; en daarna diende als gezantschapsgebouw, van het Duitsche Rijk, dat het

*) Alle reproducties zijn vervaardigd naar foto's, voor dit doel welwillend in gebruik gegeven door het Rijksbureau voor de Monumentenzorg.